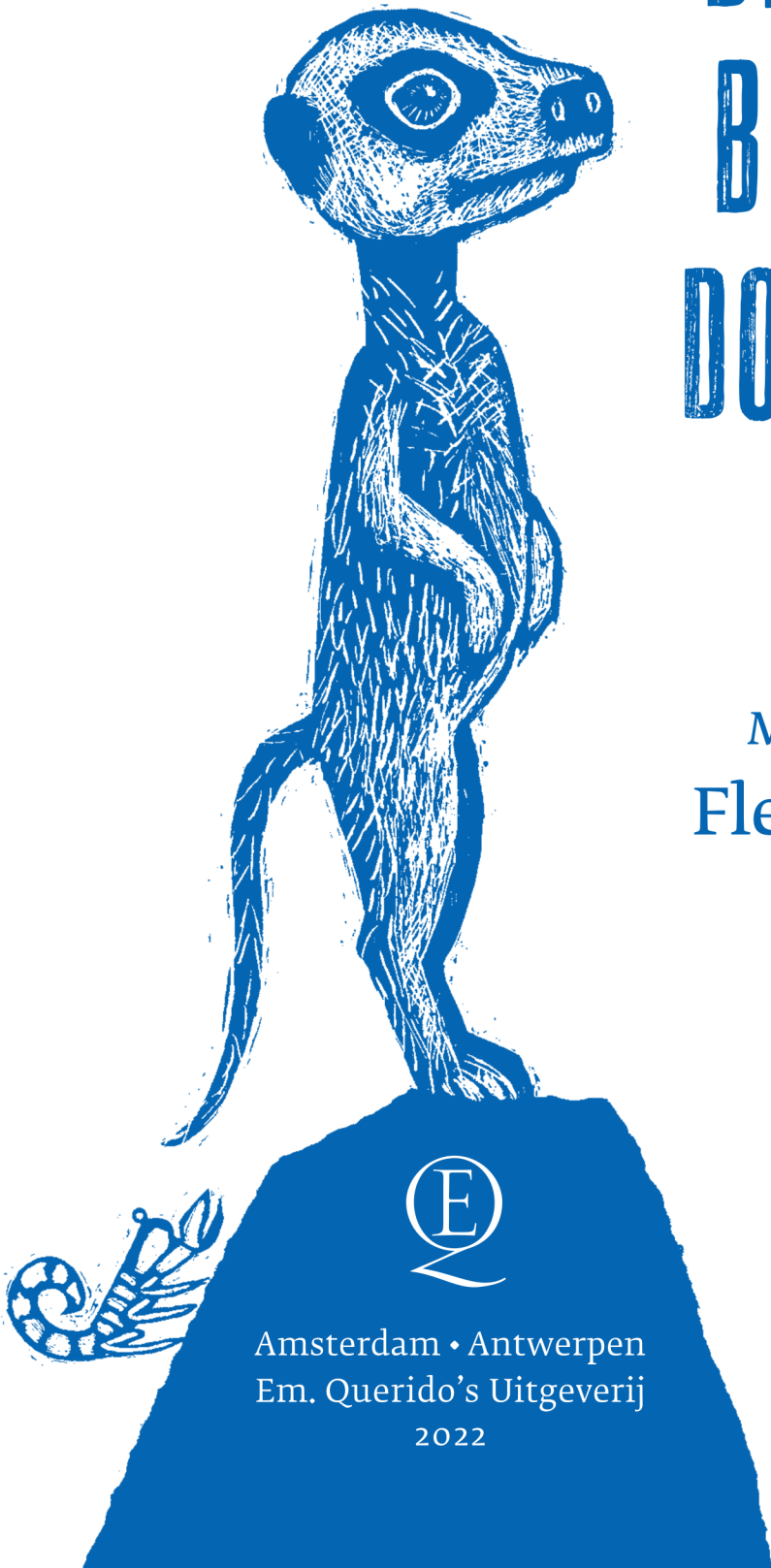

Bibi Dumon Tak

BIJZONDERE
BEESTEN EN
DOODGEWONE
DIEREN

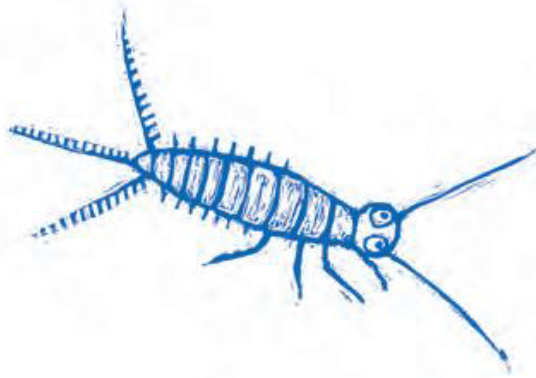

Met tekeningen van
Fleur van der Weel

Amsterdam • Antwerpen
Em. Querido's Uitgeverij
2022

Wacht even

voordat je begint met lezen.

In dit boek staan dieren die bijzonder zijn en dieren die doodgewoon zijn. Dieren waarvoor je de halve planeet moet afreizen om ze ergens in een grot of op een rots tegen te komen, én dieren waar je je neus voor ophaalt. Dieren waar je niet bij stil wilt staan omdat ze – als het ware – voor het oprapen liggen.

Maar

als je dit boek leest weet je dat er eigenlijk geen verschil is tussen bijzonder en doodgewoon. Want onder al die vachtjes, schubben, exoskeletjes en veren zitten weergaloze dieren verborgen, of ze nu speciaal zijn of alledaags.

Dus: welkom in dit boek en verveel je niet

Bijzondere beesten

de luiaard

Adem in, adem uit. Adem in, adem uit. De luiaard slaapt. Ssssst. Hij hangt ondersteboven aan zijn klauwen aan een tak.

Als een harig hangmatje. Als het oerwoud om hem heen wakker wordt, doezelt de luiaard verder. En als het oerwoud weer slapen gaat, soezelt de luiaard nog steeds.

Af en toe opent hij zijn ogen. Hij grijpt met een lange arm een blaadje, en nog een en kauwt, kauwt, kauwt. Tot hij weer in sss.

11

De luiaard hangt in een boom en komt er bijna nooit uit. Gelukkig, want hij kan niet eens lopen. Alleen maar een beetje kruipen. Hij zeult zijn lijf over de grond. Met een snelheid van een meter per uur. Trager dan een slak.

Maar soms moet hij uit zijn boom. Hij laat zich schuifelend zakken. Poepen doet hij namelijk op de grond. En omdat hij niet zijn hele leven onderweg wil zijn van boven naar beneden en weer terug, poept hij maar heel af en toe. Eens in de tien dagen, en dat is al vermoeiend genoeg.

Luiaards hebben gezichtjes als speelgoedieren. Je zou ze van een tak willen plukken. Ze mee willen nemen naar je warme bed en slapen, slapen, sssssss.

het zeepaardje

Een sprookjesdier, daar lijkt het op. Een verzonnen beestje. Alsof iemand ooit begon te tekenen en dacht: ach, vandaag maak ik maar eens een onderwaterpaard. Een onderwaterpaard met stekeltjes in plaats van manen. Met een rugvinnetje in plaats van benen. Met een krullerige grijpstaart, rollende oogjes en een sierlijke nek.

12

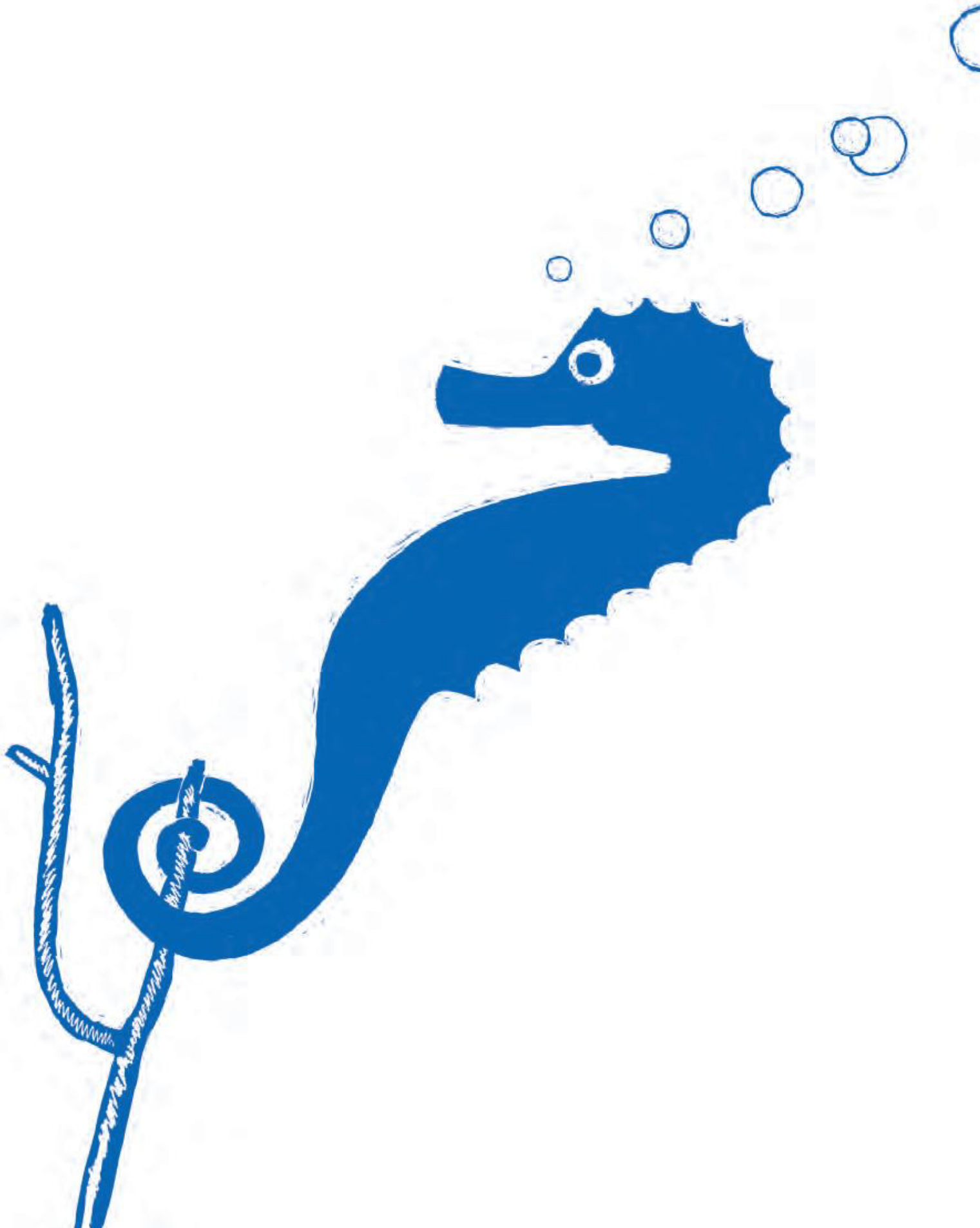
Maar er zat niemand te tekenen. Zoiets gekks als een zeepaard kun je namelijk niet verzinnen. Echte dingen zijn vaak raarder dan verzonnen dingen.

Een zeepaardje is een visje. Een visje dat niet zo goed kan zwemmen. Daarom grijpt het zich met zijn staart vast aan een stukje wier. Zo kan de stroom hem niet meesleuren. Hij lijkt wel een ballonnetje, zoals hij daar aan zijn staart in het water wiegt.

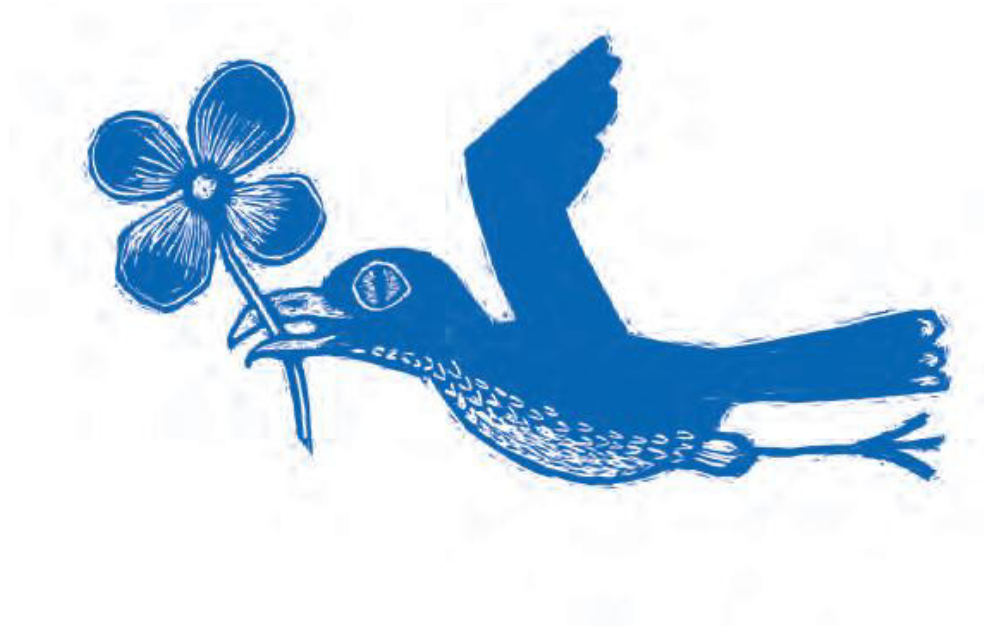
Als het volle maan is zoeken ze elkaar op, de mannetjes en de vrouwtjes. Ze strengelen hun staart om elkaar heen, in plaats van om een zoute grashalm. Daarna gooit het vrouwtje haar eitjes in het buideltje van het mannetje. Een buideltje dat altijd op zijn buik zit. Als de eitjes goed zijn geland zegt het vrouwtje: 'Doei!' En ze gaat er gauw vandoor.

Het mannetje is zwanger van het vrouwtje. Wat een dier dat zeepaardje! Het mannetje zorgt goed voor de eitjes. Hij doet er meteen wat zaadjes bij en na een paar weken worden er kleintjes geboren. Die zwemmen zo zijn buidel uit, de wijde zee in. Het lijkt wel een tovertruc. Maar het is echt, helemaal echt.

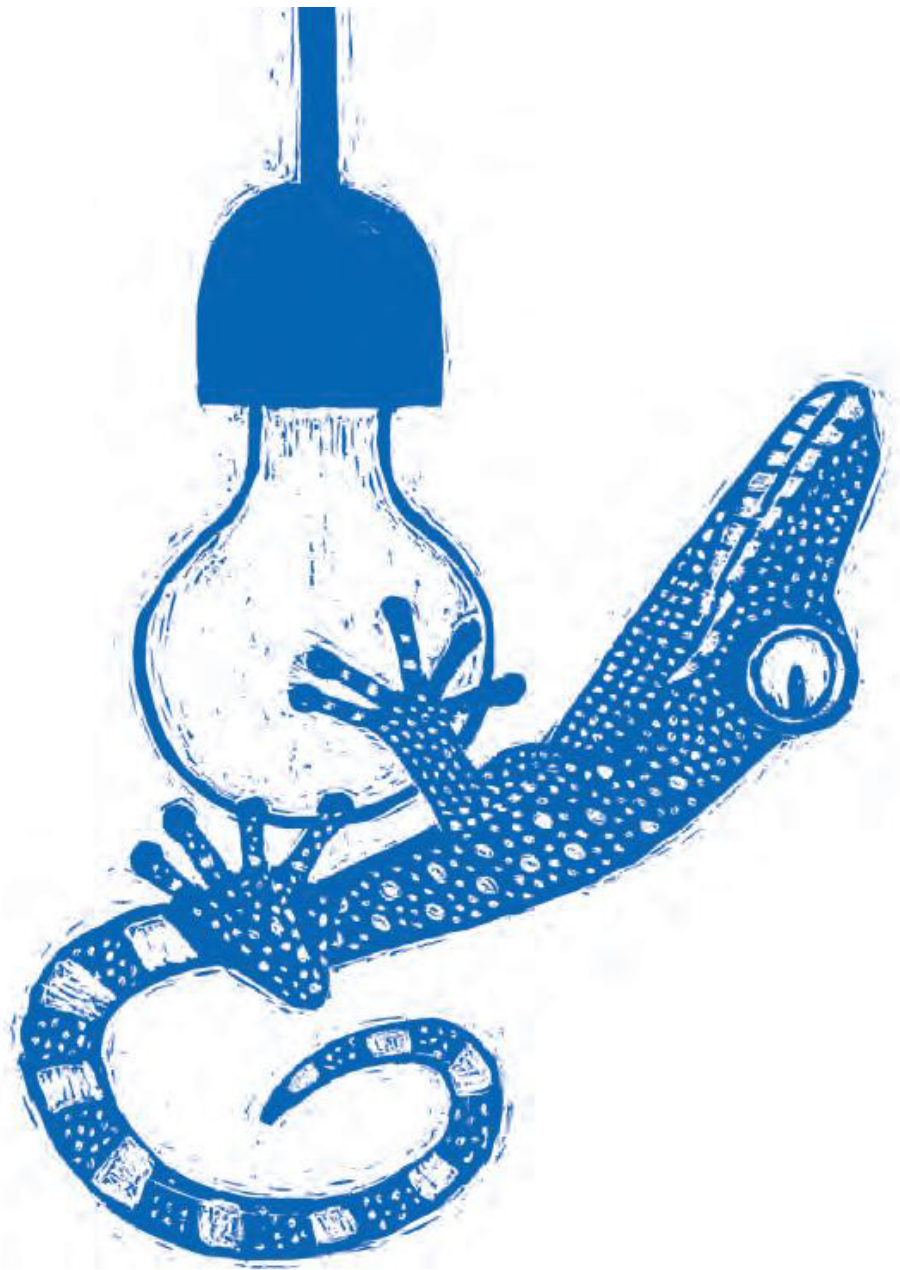
de prieelvogel

15

Aan de andere kant van de wereld woont de prieelvogel, een vogel die versiert. Hij bouwt nesten zo mooi als tuinhuisjes. Ze staan in het bos op de grond. En net zoals in echte tuinhuisjes liggen er ook in het nest van de prieelvogel spullen. Spullen die zijn gevonden in het bos.

De prieelvogel houdt van versieren. Dat is wat hij zijn hele leven doet. Eerst bouwt hij een nest waar hijzelf wel honderd keer in past. Daar na gaat hij op zoek naar stukjes slangenvel. Naar slakkenhuisjes. Naar steentjes die glimmen. Naar bloemetjes. Naar blaadjes. Naar besjes. Die besjes kauwt hij kapot en met het sap verft hij de takjes van zijn schatkamer rood of blauw.

Daarna moet hij wachten. Wachten op een vrouwtje. Als er eindelijk eentje komt kijken dan moet de prieelvogel ook nog gaan dansen. En fluiten. Het is een heel karwei. En soms voor niets. Want vaak genoeg gaat het vrouwtje na een rondje kijken gewoon weer weg. Alsof ze een museum heeft bezocht. Dan moet het mannetje weer wachten. En intussen de verdorde bloemetjes verversen. Hij moet namelijk blijven versieren. Niet alleen zijn nest, maar ook de vrouwtjes.

de gekko

O, er is iets waar wij mensen jaloers op zijn. Waar we groen van gaan zien, geel, waar we van kwijlen als we eraan denken. Wat zouden we graag ondersteboven kunnen lopen. Wat zouden we er niet voor over hebben om zomaar tegen een muur op te kunnen klauteren. Geen trap meer nodig, geen lift, geen ladder, geen wandrek bij gymnastiek.

Mieren kunnen het, maar niet onder water, en vliegen kunnen het ook, maar één keer blazen en ze vallen. Nee,

er is een diertje dat overal en altijd op z'n kop kan lopen. Dat beestje kan zelfs rustig aan één teen aan het plafond blijven bungelen. Als het tegen de deur op loopt zou je hem zelfs als deurknop kunnen gebruiken. Hij zit muurvast als hij dat wil.

Zijn naam is gekko. Het klinkt onaardig voor zo'n levend supermachientje. Het klinkt als dombo, als klojo, als pipo. Hé gekko.

In de grote gekko familie hebben alle nichtjes en neefjes verschillende achternamen. Maar één van de familieleden heet ook nog eens gekko van achteren. Die heet voluit dus Gekko Gecko. Hij is bijna de grootste van allemaal. Hij wordt wel veertig centimeter. Daarom vinden mensen het leuk hem in een kooitje te houden. Maar pas op, hij bijt graag als je hem probeert te pakken. En als hij je vinger eenmaal vast heeft, laat hij niet meer los.

Je kunt dan twee dingen doen: of doorspelen met een gekko aan je vinger. Of het bad laten vollopen en de gekko onderdompelen en daarna verder spelen. Ondersteboven lopen onder water kan hij wel, maar ademen niet.

Nog even de lieve luiaard *Ja, de luiaard hangt en hangt, er komt geen einde aan. Zelfs als hij gestorven is kan het zijn dat hij nog een paar dagen door blijft hangen aan zijn tak. Je ziet bijna geen verschil.*